

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 125 (3571) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Június hatodikán a kora hajnali órákban kezdetét vette az angolszászok régvárt inváziós támadása

Le Havre és Cherbourg közötti egész partra kiterjed a hadművelet. — Az ejtőernyős támadások súlypontja Normandia. — A földreszállt ejtőernyősök nagyrészt megsemmisítettek

A német véderő villámgyorsan működő elhárítása máris sikerrel jár

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távírti Iroda jelenté: A német véderő villámgyorsan működésbe lépő elhárítása máris sikerrel jár. A június 6-án mesterséges köd védelme alatt és erős tűzérzségi támogatással leereszkedett angolszász ejtőernyősökkel szemben a Szajna-öbölben eredményesen működnek. Sok ejtőernyős csapatot semmisítettek meg. Egy nagy hadihajó a Szajna torkolatában lángbaborult.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távírti Iroda jelenté: A brit és északamerikaiak régóta várt inváziója június 6-án a kora hajnali órákban kezdetét vette azzal, hogy légiúton szállított csapatokat tették földre a Szajna-torkolat vidékén. Le Havre kikötőjét hevesen bombázták. A német haditengerészet tengeri erői a part előtt harcban állnak ellenséges partraszállási hajókkal.

Kemény harcban állnak a védők a beözönlő ellenséggel

Berlin. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenté: A Szajna-öböl környékén június 6-án kevéssel éjfél után a kora hajnali órákban megindult angolszász elözönlés az Orne és Vire torkolat közé eső partot öleli fel. Le Havretől mintegy 20 kilométernyire nyugatra ejtőernyősöket tettek le. Ugyanekkor ellenséges csapatok szálltak partra. A hajnali órák óta az angolszászok erős harcra kötelekkel vonulnak fel a Le Havretől mintegy 10 kilométerre nyugatra eső parti sáv ellen. Az ellenséges hajók biztonsági Boulognetól nyugatra vannak. A harcok súlypontja egyelőre Caen környékén van. A németek kemény harcban állnak a beözönlőkkel.

Berlin. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenté: A Szajna-torkolat vidékén levegőtől és tenger felől földetért angolszász csapatokat június 6-án hajnalban újabb csapatokkal erősítették meg. Az Orne és Vire torkolat közötti álló partraszállító naszádok mesterséges ködöt képeztek, hogy kivonják magukat a német védelem tűzéből. Erős ellenséges repülőegységek állandóan bombázzák a Vire torkolat vidékét. Több nehéz csatahajó szintén lövi a partot, hogy megkönnyítse 30—40 egységből álló naszádjoknak a partraszállást. A német védők, akiket Ornetól keletre ledobott hábfüffel igyekeztek félrevezetni, ütközetben állnak az ellenséges ejtőernyős csapatokkal és máris sok foglyot ejtettek.

Négy légiúton szállított hadosztály vesz részt a vállalkozásban

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenté: A Le Havre és Cherbourg között végrehajtott összetett tengeri és légi vállalkozásban az angolszászok a foglyok vallomásaival megerősített eddigi megfigyelé-

sek szerint legalább 4 ejtőernyős, illetve légiúton szállított hadosztályt alkalmaztak. Hat öszetett hadműveletben

Calais és Dünkirchen vidékén még nem sikerült partraszállnia az ellenségnek

Berlin. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenté: Ugyanakkor, amikor június 6-án a kora hajnali órákban a Szajna-torkolat vidékén légiúton szállított csapatok földretételével megkezdődött az angol-amerikai inváziója, erős bombázókötelékek Calais és Dünkirchen vidékét támadták. A német légvédelem azonnal elkezdte az elhárítást. Ezek a helyeken az ellenség még nem tett csapatokat a szárazföldre.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenté: Az amerikai és angol összetett partraszállási hadművelet, amely június 6-án a kora reggeli órákban Európa nyugati partja ellen a levegőben megindult Le Havre és Cherbourg közötti egész partra kiterjedt, amennyire a helyzet most áttekinthető. Míg az ejtőernyős támadások súlypontja Normandia, valamint a Szaj-

Erős mesterséges köddel igyekeznek menekülni az angolszászok

Berlin. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenté: Az angolszász beözönlő csapatokat, amelyek június 6-án hajnalban Le Havretől nyugatra a Szajna-öbölben megkezdtek támadásukat a francia part ellen, erős bombázó és tengerészegységek támogatják. A Le Havre mellett, Oistreham előtt erős csatacirkáló és romboló harcikötelékek működnek. Az

erős partraszállókötelékek nyomultak be az Orne folyó torkolatába, amelyekre a német bekerítő tartalékok ellentámadása olyan kemény csapást mért, hogy csaknem teljesen elpusztultak. A földet ért ejtőernyősök nagyrésze szintén megsemmisült, különösen azok az angolok, akik La Havrenál szálltak le. Az amerikai ejtőernyősök az eddigi jelentések szerint főként Normandiában ugrottak le. Tekintettel a jelenlegi helyzetre, lehetségesnek vélik, hogy a szövetséges főparancsnokság a máris látható nagy veszteség miatt a vállalkozást rövidesen felhagyja, feltéve, hogy a Moszkvának adott kötelező ígérei után ez még lehetséges.

na-torkolat egész környezete. A Szajna-torkolat és a Vire folyónak az Atlanti óceánban való betorkolása között levő széles térségben nagyszabású kétlaki hadművelet indult, amelyben nagyszámú partraszállási járművön kívül a szövetségesek könnyű hadihajói is nagyobb mértékben részt vesznek. A Szajna-torkolat előtt 6 nehéz hadihajót és 20 rombolót figyeltek meg, amelyekkel a német partitűt felvette a harcot. Azoknak az ejtőernyős kötelékeknek jelentős részét, amelyeknek az első támadást kellett volna intézniük Nyugateurópa ellen a normandiai félsziget folyótorkolatánál a legfontosabb repülőterek körzetében való tömeges leereszkedéssel, időközben máris felmorzsolták. Előzetes jelentések szerint többek között erősen megtépázták az első brit ejtőernyős hadosztályt.

erős szél, köd és a zápor igen megnehezíti különösen a kisebb csapatokkal és páncélosokkal megrakott hajók munkáját. A naszádok mesterséges köddel igyekeznek menekülni a német partvédelem gyilkos tűzéből. Hiába az erős ellenséges bombázók heves támadása és a szövetséges hajók tűzérzségének rendkívül súlyos működése, a német atlanti

fal minden védőműve teljes erővel működik a Szajna-torkolat vidékén.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenté: A június 6-iki angolszász támadás területi kiterjedése és a bevetett csapatok száma alapján nagyszabású vállalkozásnak látszik és kétségtelenül az előző évi elő szakaszának tekinthető. A szövetséges vállalkozás célja valószínűen kettős: Először Le Havre és Cherbourg között a folyók torkolatát akarták felhasználni hidfőre nehézfegyverek kiszállításához, azután ejtőernyősöket, elősorban a Szajna-torkolattól kétoldalt akarnak harcra vetni, mielőtt nagyszabású partraszállító hadműveletet hajtanak végre, hogy az Atlanti falat az ejtőernyősök segítségével áttörjék. Ezenkívül a Normandia ellen intézett ejtőernyős támadások, amelyek az eddigi jelentés szerint nagyobb mélységben történtek, nyilvánvalóan azt célozzák, hogy több alkalmas repülőteret foglaljanak el, teher szállító vitorlázógépek és más nagy szállítórepülőgépek számára. Ezeknek a csapatoknak későbbi teendőjük az lenne, hogy a Normandiai félszigetet délfelé elzárják, ezenkívül a leggyorsabban megszállják Cherbourgot. Ha a cherbourgi erőd ellen sikerül a roham, újabb támadó hadosztályokat tehetnek partra nagy teherhajókról.

Hivatalos jelentés a június 5-én történt ellenséges berepülésről

A Magyar Távírti Iroda jelenté: Egyes ellenséges gépek június 5-én a kora esti órákban Erdélyen át délnyugati irányban átrepültek az ország légterét. Valószínűleg ugyanezek a gépek június 6-án a kora hajnali órákban a berepülési útvonalon visszarepültek. Az átrepülés zavaró jellegű volt, bombázásról, károkról jelentés nem érkezett.

Lemondott Viktor Emánuel fia javára

Stockholm. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenté: A szovjet hírszolgálat jelenté Algirből, hogy a brit rádió hétfőn este hírt közölt, amely szerint Viktor Emánuel fia, a piemonti herceg javára lemondott a trónról.

Németország rem tartott helyőrséget Rómában

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenté: Az angol-amerikaiak megkísérelték, hogy erős páncéloskötetekkel natoljanak át akadálytalanul Rómának már több hónapja minden katonai erőitől megfosztott városterületén, mert azt remélték, hogy így közelről háttámadhatják a küzdő német csapatokat. Berlini politikai és katonai körök az angolszászok szándékában az ellenfél alattomoságának és lovagiatlanságának újabb jelét látják. Németország meg akarta kímélni az Örök Várost a bombázástól és azért nem tartott helyőrséget a városban, nem épített akadályokat, nehogy az ellenségnek lehetőséget nyújtsanak bármilyen erőszakos hadműveletre. Így a szövetséges alattomos szándékát csak azzal sikerült elhárítani az utolsó pillanatban, hogy a városban kiváló katonai erők avatkoztak be és így mindenki előtt igazolták az angolszászok megbízhatatlanságát politikai és katonai téren egyaránt.

Nedics: Németország mellé állottunk és vállalva harcolunk a győzelemért

Belgrad. (MTI): Nedics vezérezredes, aki 1941 augusztus 1 óta áll a szerb kormány élén, az előzőlét megkezdésekor a következőket mondotta a Német Távirati Iroda munkatársának: Az a londoni számítás, amely szerint az előzőléttel egyidőben Szerbia és a szerbek is részt vesznek az előzőlétben, csődöt mond, mert tudjuk, hogy az angolszászok elárultak bennünket és eladtak bennünket a bolsevizmusnak. Ha a londoni és kairói hazug rádió azzal fenyegetnek, hogy ezerszámra szállnak majd le ejtőernyősök, csak azt felelem: éppen annyi elzánt szerb harcost találnak itt. Arra a fenyegetésre pedig, hogy 2000 repülőgép eltöröl bennünket a föld színéről, azt válaszolom, hogy a szerbeket nem lehet erőszakkal megtörni. Németország mellé állottunk és vállalva harcolunk a győzelemért.

Moszkva parancsára megindultak a bolsevizmus segítői

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI kérdésére Dietrich dr. birodalmi sajtófőnök kedden reggel így nyilatkozott: Ma hajnalban fél 6 órakor nyugat-ellenes parancsára Moszkva parancsára megindultak a véres áldozat útján, amelytől oly sokáig visszariadtak. A bolsevizmus nyugati segítőitársainak annyiszor beharangozott támadása ezzel megindult Európa szabadsága ellen. Mi azonban meleg fogadtatást készítettünk Németország tudatában van az óra jelentőségének, teljes erejével, szenvedélyes eltökéltséggel küzd, hogy Európát, műveltségét és népének életét megóvja a barbársággal szemben.

Tito testőrségének legnagyobb részét megsemmisítette egy meglepő német támadás

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenté: Horvátország területén a napokban eredményesen hajtottak végre és fejezték be Tito bandái ellen egy nagyobb vállalkozást. Sikerült megsemmisíteni, illetve szétszórni Tito különös erős alakulatát, amelyeknek harciereje így majdnem teljesen megtört. Tito testőrségének legnagyobb részét is megsemmisítette a meglepő német támadás. A partizánok ezekben a harcokban körülbelül hat ezer embert vesztek.

A nagyváradi bombatámadás eltemetett áldozatai

Nagyvárad, június 6. Hivatalos helyről nyert értesülésünk szerint a terrortámadás áldozatainak megállapított névsora — akiket eddig az anyakönyvi hivatalban elkönyvelték — a következő:

Kovács Kálmán 67 éves, Szabó Kálmán 34 éves, Szabó Kálmáné Móra Ilona 23 éves, ifj. Szabó Kálmán 3 éves, Szabó István 5 hónapos, Móra Lajos 68 éves, ifj. Czirják Ferenc 4 éves, ifj. Czirják András 2 éves, Czirják Erzsébet 10 éves, Czirják Andrásné Móra Erzsébet 38 éves, Czirják András 34 éves, Puskás Mihály 40 éves, Máthé Lajos 42 éves, Köblös Istvánné Mucci Mária 52 éves, Rózsa Mária 24 éves, Erdei Gyula 19 éves, Fehérvári Imréné Karger Rozália 72 éves, Kriszta Márk 58 éves, Hant Ida 19 éves, Hant Béláné Bálint Ilona 48 éves, Bartha Gyula 64 éves, Lupucz József 41 éves, Urzika György 43 éves, Dvorzsis Margit 35 éves, Halász Imréné Szabó Erzsébet 53 éves, Tarsoly Sándorné Kelle Rozália 29 éves, Péntes Gyula 34 éves, Bartha Sándor 67 éves, Barath István 26 éves, Hojcska János 45 éves, Boncza Irén 16 éves, Varga Mária 21 éves, öz. Oláh Imréné Haraszti

Agnés 60 éves, Borcsik László 18 éves, Kalmár András 30 éves, Novák Viktor 52 éves, Onyuczka Lászlóné Groza Mária 55 éves, Bodnár Sándorné Kovács Margit 36 éves, Mácsai Ferencné Bujdosó Margit 32 éves, Orbán Balásné Kozák Piroška 31 éves, Rugán Lőrincné V. Erzsébet 56 éves, Murguly Erzsébet 23 éves, Pintye Péter 43 éves, Kosztelny János 49 éves, Venczel Károly 4 éves, Venczel Gyula 5 éves, Venczel Béla 8 éves, Venczel Julianna 9 éves, Kocsis Ödön 9 éves, Lukács Károly 8 éves, L. Patkás János 36 éves, Gergely Margit 11 éves, Szabó Sándor 67 éves, Szabó Etelka 16 éves, Tóth Eszter 14 éves, Urzika György 41 éves, Pelle Józsefné Bagonya Erzsébet 35 éves, Pelle István 4 hónapos, Pelle Éva 23 hónapos, öz. Kiss Istvánné Gugoja Erzsébet 53 éves, Szabó Erzsébet 55 éves.

Sajnos, ez a névsor még nem végleges, mert az áldozatok pontos számát és személyazonosságát kedden délig megnyitott bizonyossággal nem sikerült megállapítani. A hivatalosan kiadott névsor további adatait lapunk közölni fogja.

Három napon belül vissza kell költözniük lakásukba azoknak, akik még lakható házakat hagytak el

Dr Gyapay László helyettes polgármester ma délelőtti a következő határozatot adta ki a bombatámadás következtében hajléktalanná vált lakosok elhelyezése tárgyában:

A városi mérnöki hivatal helyszíni megállapítása alapján a mérnöki hivatal által beterjesztett jegyzék szerint 159 ház vált Nagyváradon lakhatatlanná a bombatámadás következtében.

Ezzel szemben a mai napig a lakáshivatal 398 családott helyezett el véglegesen, lepecsételt zsidó lakásokba.

Megállapítom, hogy ezen végleges elhelyezések után, még mindig tömegesen keresik fel a bombakárosultak a lakáshivatal lakáskiutalás végett.

Ebből a körülményből, valamint az eddig tapasztaltakból megállapítom, hogy sokan igényelnek a város közönsége köréből lakást azon a címen, hogy lakásaik a bombatámadás következtében lakhatatlanná váltak, holott az a tényeknek nem felel meg.

Erre való tekintettel a következőket rendelem el:

1. A lakáshivatal mindenekelőtt tartozik összehasonlítani a mérnöki hivatal által beterjesztett jegyzékkel a már megtörtént kiutalásokat. Azokat a kiutalásokat, amelyek nem szerepelnek, mint lakhatatlan házak, illetve lakások a mérnöki hivatal jegyzékében, a lakáshivatal külön csoportosítja. A kibombázottak végleges elhelyezése után, a lakáshivatal ezen külön csoportosított kiutalásokat a mérnöki hivatal által eszközölt újabb felülvizsgálat után revízió alá veszi és amennyiben megállapítást nyer, hogy ezek között olyan lakások is vannak, amelyek lakhatók, vagy bizonyos mértékű helyreállítások után véglegesen lakhatóvá válnak, úgy a lakáskiutalásokat visszavonja, a feleket felhívja, hogy saját költségükön, 3 napon belül hagyják el a kiutalt lakást és régi lakásaikba költözzenek be. A lakáshivatal ezen lakosok és lakcímét közli a pénzügyi osztállyal. A pénzügyi osztályt utasítom, hogy ezen lakosokat végzetlenül kötelezze a be-

költözéssel felmerült költségek 8 napon belüli megtérítésére s azt a számvédelemmel irassa elő. A lakáshivatal az így felszabaduló lakások kulcsait, tekintettel arra, hogy a leltározás a pénzügyigazgatóság által már megtörtént, őrizetbe veszi s ezen lakások kiutalásáról későbbi időpontban, külön rendeletem után fog gondoskodni.

2. Minthogy a megállapítás szerint, sokan a lakosság köréből a kibombázott városrészek utcáit mondták be lakásaik megjelölésül, holott a város egész más területén laktak, s így a hatóságot félrevezetve, hamis adatok bementésével jutottak új lakáshoz, a lakáshivatal utasítom, hogy a jövőben minden egyes kérelmezőtől kívánja be a lakbizonylatát, amelyből kitűnik, hogy hol van a lakása, ugyancsak kívánja be a személyi okmányokat is személyazonossága megállapítása végett.

3. A 2. pont alattiak megállapítására a lakáshivatal ugyancsak utasítom és felhívom, hogy annak megtörténte után azoknak a névsorát, akik a hatóság félrevezetésével jutottak új lakáshoz, hozzam haladéktalanul terjessze be, hogy velük szemben a m. kir. rendőrkapitányságnál az eljárást megindíthassam.

4. Végül utasítom a lakáshivatalt, hogy a mai naptól kezdve lakást csak azok részére utaljón, akik igazolják, hogy lakásaik a bombázás folytán lakhatatlanok és személyazonosságukat is igazolják. A lakáshivatal mások részére lakáskiutalás vonatkozó kérvényét, vagy szóbeli bejelentését sem fogadhatja el, az ilyeneket köteles a lakáshivatal visszautasítani, — ugyancsak vissza kell utasítani mindazokat, akik részére kiutalás már történt, de a kiutalt lakást bármilyen oknál fogva nem óhajtja elfoglalni.

Ezen utóbbiak panaszával és kérelmeivel a lakáshivatal csak a bombakárosultak részére történő lakáskiutalások befejezése után foglalkozhatik és csak akkor is előzetes helyszíni szemle alapján.

A veszélyeztetett területek lakóinak kiutalásáról gondoskodni fogok.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Tavasz szonáta.
BELVÁROSI: Tengerparti randevu.
CASINO: Férfihség.
KORONA: Sportkirály.

Megdobbantak a váradi szívek a város bombakárosultjaiért!

Hetek óta tartó gyűjtésünk keretében most — sajnos, — új fejezetet kellett nyitnunk, a nagyváradi adományozó magyarok kívánságára. Eddig ugyancsak országos viszonylatban értelmezett bombakárosultakért folytak be a jó szívet adott ösztögek, azonban a pénteki nagyváradi terrortámadás után az adakozók külön kívánságára új fejezetet nyitottunk a nagyváradi bombakárosultak juttatott adományok nyugtázásában.

Mindenesetre látjuk, hogy a kárt szenvedett magyarokért megdobbantak a magyar szívek a város falai között és az adakozók nemes példáját bizonyára mindenki követni fogja. A belső arcvonalon való harcot jelenti a károsult polgártársak anyagi és erkölcsi helyzetének támogatása. A nemzet minden egyes tagja, katonája a belső arcvonalnak és amint a példa mutatja, teljesíti is kötelességét.

Jöhetnek az amerikai terrorlegények, a nemzet megmutatta, hogy élni akar és az élethez szükséges győzelmet is mindenáron ki fogja magának harcolni.

A mai napig befolyt adományokat a következőkben nyugtázzuk:

Tegnap esti végösszegek: P 28.026.02
Általános bombakárosultak részére 27.816.02

Nagyváradi bombakárosultaknak	210.—
Mai adományok:	
Nagyváradi bombakárosultaknak:	
Follmann Géza	200.—
Kis Szent Teréz nevében egy kis diák	10.—
Ur Jézus nevében	5.—
Dr. Máthé Béla	60.—
Kenese-u. 4. szám alatti 8-as teljesítő	30.—
Szent Család nevében	100.—
Americana Bihari Korporációja	500.—
Zrinyi Ilona ker. középisk.	
Vöröskereszt csoportja	150.—
Zrinyi Ilona ker. leányiskola	
Diákaptára	100.—
Zrinyi Ilona ker. leányisk.	
szövetkezete	100.—
Nagyváradi bombakárosultakért összesen	1455.—
Az ország bombakárosultjaiért eddig	27.816.02
Eddigi gyűjtésünk végösszege:	29.251.02

Változás a menetrendben

Június 5-én hajnali 0 órakor élt belépett a MÁV vonalain a nyári menetrend. Megkérdeztük a nagyváradi MÁV állomásfőnököt, hogy történt-e valamilyen változás az eddigi érvényben levő menetrendben. Értesülésünk szerint változás csak a Debrecen felé menő vonatok közlekedésében állott be, amelyet az alábbiakban adunk:

Az eddig reggel 4.48-kor induló vonat az új menetrend szerint ötperccel előbb, 4.43-kor indul, beállítottak Debrecen felé menő vonatokat, amely Nagyváradon 4.47-kor indul. Ugyancsak változott az eddig este 19.28-kor induló debreceni személyvonat is, amely ezután délután 18.49-kor fog indulni.

Fájdalmas együttérzéssel hatalmas tömegekben vonult fel Nagyvárád a hősi halottak temetésére

Hétfőn délután temette el Nagyvárád városa a bombatámadás áldozatait. A lelkielőzáró szilárdasága, amellyel a lakosság a megpróbáltatások nehéz napjait viseli, a részvét forró megindultságában olvadt fel az ünnepélyes gyászszertartás óráira s ezekre menő gyászoló közönség megrendülten állott a koporsók sorai és a közös sírok előtt, hogy utolsó istenhozzádot mondjan a város halottainak.

A fájdalmas gyászünnepek előkészületei még folytak a nyilvános ravatalozóban és a hősi temetőjéhez csatlakozó területen, amelyet az angol-szász légi terror áldozatainak örök nyughelyéül iedőlt ki, amikor a ragyogó nyári napsütésben a város minden részéből megindul a gyászoló közönség özönlése. A Szent László-térről zsufoit villamosok közelkedtek a köztemető irányában már a korai délutáni óráktól kezdve s ugyanakkor a járművek száza, a testületek sűrű sorokban haladó csoportjai s a nép nagy tömege szüntelenül áradt a Rubinkovszky temető felé. Virágok és kisorok színes hullámszája volt látható a gyászfátyolos nemzeti lobogókkal ékesített utcákon, honvéd és német diszszázadok meneteltek, s az egész város a mélységes fájdalom, s az osztatlan részvét, a testvéri együttérzés megnyilvánulásainak képét mutatta.

Hatvankilenc koporsó

Kint a temetőben a nyilvános ravatalozó közelében gyülekezett a gyászoló közönség. A nagy négyzetben, amelyet a rendben felálló tömegek alkottak, magas földhányások tövében három hosszú közös sír húzódott s odébb három sorban hatvankilenc koporsó. Két koporsón ezt a felirást olvastuk: Egy ismeretlen férfi. Minden koporsóra felírták a benne pihenő áldozat nevét, életkorát és vallását s egyszerű kerestet heyezték rá. Az egy hitefelekezethez tartozókat egy csoportban helyezték el a fekete szőnyeggel bevont pázsiton álló római katolikus református, evangélikus, görög katolikus és görögkeleti lelkészek előtt. A virágokkal, koszorúkkal elhalmozott koporsókat aztán nemzetiszínű drapériákkal terítették le. A koporsók fejénél a halottak legközelebbi hozzátartozói álltak fájdalomtól roskadozva s a lelkészek sora előtt a hivatalos tényezők, a testületek és közületek koszoruit helyezték el.

Koszorut küldött Nagyvárád városa a következő felirással:

„A városi hősi halottaknak kegyelettel Nagyvárád thj. Városi közönsége”.

De ott találjuk a többi koszorut is:

„A Biharmegyei Közjóléti Szövetkezet tisztviselőikara mely gyászában szinte részvételt osztózik”.

„Az Erdélyi Párt együttérző szívével a magyar sorsközösség hősi halottainak”.

„Mély részvéttel az állami kórház orvosi kara”.

„Szauter Béla főorvos”.

„A hősi halált halt Rozs Mária kórházának kegyelettel a kórház orvosi kara és alkalmazottai”.

„Hőseinktől fájdalmasan bu-

csuzik a Nemzeti Munkaközpont”.

„A M. Kir. Rendőrség nagyváradi kapitánysága”.

„A városi hősi halottaknak Nagyvárád thj. város főispánja”.

„Bihar vármegye alispáni hivatala”.

„A M. Kir. Csendőrség”.

„A Cassier fűrészfűrészgyár és munkásai”.

„Hűséges bajtársnőknek kegyelettel a Carmen kikészítő munkatársaitól”.

Ott találjuk még a Szigligeti Színház, Az Ipartestület, A nyilaskeresztes párt koszorúját is.

A német bajtársiaság részvétele is meghatározó módon nyilvánul meg.

Koszorut küldött a helybeli német konzulátus, — a magyarországi németek helyi csoportja: „Megpróbáltatásban az erő”, s „Deutsche Vermacht” felirással.

Megkezdődik a temetési szertartás

A gyászszertartás a római katolikus szertartás szerinti beszúntalással kezdődött, amelyet Fiedler István püspök nagy papi segédlettel végzett. Bucsuztató beszédében arról szólt a püspök,

hogy noha igaztalanul halálba kergetett gyerekek és anyák, meg kenyérkereső apák koporsói előtt állunk, az igazságba vetett hitünk még sem rendül meg, mert élő hittel valljuk, hogy az ember lehet igazságtalan, de az Isten jó és bölcs; ezért bizunk abban, hogy elnyerik büntetésüket azok, akik a pénteki terrortámadás során ártatlan életeket oltottak ki. Bucsuztatójában hangot adott a püspök annak az acélos magyar akaratnak is, hogy magyar hazánkért még a mostaninál is több áldozatot hajlandók vagyunk hozni. Végül Istent kérte a püspök, hogy minden felekezethez tartozó áldozattal szemben gyakoroljon irgalmat.

A református vallású hősi halottakat Csernák Béla esperes bucsuztatta el. Imájában azt mondta többek között, hogy a terrortámadást olyanok követték el, akik a nyugati kultúra és kereszténység hordozóinak mondják magukat, de valójában az ördög képviselői, a levegő könnyörtelen banditái ők. Az áldozat, amelyet Nagyvárád lakossága hozott, nem a csüggedés érzését kell hogy keltse, hanem éppen ellenkezőleg vallásos és magyar hitében kell hogy megerősítse a népet s meg kell szilárdítania az igazság diadalába vetett reményét.

Turmezey Sándor evangélikus lelkész is kemény szavakkal szólt a Nagyvárád ellen intézett légitámadásról. Úgy hat ez a sok koporsó itt előttünk — mondotta többek között — mint egy nagy tetemrehívás, amely vádolja a szörnyű gaztett elkövetőit, de vádol talán bennünket is, akik nem tápláltuk magunkban eléggé a testvéri összetartozás érzését. Azért ez a nap nemcsak a gyász, hanem a magunkbaszállás napja is legyen.

az itt állomásozó német csapatok parancsnoksága.

Megjelentek a temetésen Nagyvárád város és a vármegye képviseltében vitéz Rajnay Károly főispán, dr. Nadányi János alispán, dr. Gyapay László helyettes polgármester, a honvéd helyőrség és a német helyőrség parancsnokai, az egyházak képviselői, a szerzetesrendek kiküldöttéi, a hivatali vezetők tisztviselő-küldöttségei, több országgyűlési képviselő, honvéd és német tisztiküldöttségek, a Szigligeti színház tagjai, a tűzharcosok, a levették, a szakmai testületek és társadalmi egyesületek küldöttségei, a nagyváradi német konzul. A közös sírhelyek közelében állottak fel a kivezényelt honvéd és német diszszázadok, valamint a katonai zenekar, amely a szertartás megkezdése előtt, miatt az utolsó agnosztikálások folytak és a még fel nem ismert holttesteket fektették koporsókba, hogy besorozzák a hősi halottak megrázó rajvonalaiba, különböző gyászadalokat intónált.

Dr. Ilucz Péter görög katolikus és Popovics Vazul görögkeleti lelkész román nyelven végezték a szertartást.

Vitéz Rajnay Károly főispán titkára kíséretében minden esetben azok mögött a lelkészek mögött állt, amelyek a gyászszertartást végezték. Végül is a megye és a város nevében ő bucsuztatta az áldozatokat.

— Három héttel ezelőtt, mikor idejöttem — mondotta — fogadalmat tettem, hogy én ebben a vármegyében és városban építeni fogok és ime, szomorú látvány tárul szemünk elé. Temetünk. Ártatlan, békés polgárokat temetünk, akiknek istentelen terroristák vették el életüket. Kenyérkereső apák, anyák, testvérek, fiatal csemeték fekszenek a koporsókban. Hány ilyen virág tört le! Alig volt meggyelük, mennyi remény és öröm száll velük a sírba!

— Azt mondják — beszélt tovább a főispán — hogy a halottak nem járnak vissza. Igen, mert ami belőlük halandó, az átadatik az enyészetnek. Szellemük azonban velünk marad. Az előttünk fekvő áldozatok szelleme.

Összetartást, áldozatkésztséget kíván tőlünk s megrendíthetetlen hitet és bizalmat, hogy nem voltak hiábavalók azok az áldozatok, amelyekkel e hősi halottak hazájukért és nemzetükért adóztak. Nyissuk meg most a lelkiünket a fájdalom előtt, de aztán töröljük le könnyeinket és megiszilárdult akaratunk nézzünk szembe azokkal a megpróbáltatásokkal, amelyek még reánk várnak.

A főispán beszéde végén kérte a román lelkészeket, hogy tolmácsolják szavait az ő hűveiknek, majd németül is megismételte beszédének kiemelkedőbb mondatait.

Minden egyes szertartás, illetőleg gyászbeszéd után az Építőmunkások, a Gutenberg Dalkör, a Magyar Dalkör és a Reformátusok egyesített énekara Soós András karnagy vezetésével felemelő gyászadalokat énekeltek.

HITEL

NEMZETPOLITIKAI SZEMLE

A májusi szám tartalmából:

VITA SANDOR:

Az egység körül

Bözdői György:

A székely társadalom 1848-ban

SCHNELLER KÁROLY:

Kalotaszeg népesedési problémája I.

BARTA ISTVÁN:

Idegen nyelvű magyar folyóiratok

WELLMANN Imre:

Parasztságunk multjának feltárása

Szerkesztik: Albrecht Dezső, Kéki

Béla, Venczel József, Vita Sándor.

Előfizetés egy évre 20 p. Egyes szám

ára 2 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal

Kolozsvár, Mátyás király-tér 5.

I. Póstacsek 72.809.

Megjelenik havonta.

A gyászszertartás befejezésekor a júniusi égen két repülőgép méltóságos lassúsággal körözött. A diszszázadot vezénylő tiszt harsány hangon vigyázt vezényelt, utána pedig a katonák arccal a sírhelyek felé fordulva fegyverrel tisztelegtek, a katonazenekar a Himnuszt játszotta, mi alatt a jelenlévő ezekre menő tömeg feszes tisztelettel hallgatta végig a zene hangjait.

Ezután kezdetét vette a temetés legszomorúbb mozzanata, a koporsók sírba helyezése. A temetés rendezője külön csoportokba tömörítette felekezetenként a többszázat kitevő gyászoló családtagokat, majd a temetési végző egészségügyi katonák kijelölt sírok mellé állottak és egyenként eresztették a föld mélyébe az áldozatok koporsóit, melyeken valamilyen hősi név volt jegyezve. Közben felcsendült a tizenkéttagú cigányzenekar szomorú muzsikája s a zene hangjai mellett felesuklott a gyászoló sokaság zokogása.

A szomorú gyászünnepek után külön szertartás keretében helyezték örök nyugalomra a német lektorátus vezetőjének, dr. Marianne Sievers tanárnőnek az edesanyját, aki szintén áldozatul esett a bombatámadásnak.

Vasárnap délután egyébként már a hétfői nagy temetést megelőzően több halottat elhantoltak. A bombatámadás több áldozatát az olasz temetőben helyezték örök nyugalomra. Itt pihennek a Czíryak, Szabó és Móra családok tagjai, akik egy légőárokban telialátat következtében vesztették életüket. A temetési szertartást dr. Lestyán Endre prelátnak kanonok és Nagy Lajos református lelkész végezték, majd Szabó János országgyűlési képviselő mondott gyászbeszédet. A hősi halottakat több száz főnyi gyászoló közönség kísérte utolsó útjára.

Urnapi körmenet

Csütörtökön, Urnapján 10 órakor Fiedler István ünnepélyes főpapi misét mond. A rendkívüli időkre való tekintettel csak a székesegyház előtti tartják meg a körmenetet. A terepen a székesegyházi szentmisével egyidőben szintén lesz szentmise.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Rómától északkeletre erős ellenséges támadó csoportokkal heves harcok vannak folyamatban

További tért nyertek a német és román csapatok Jassitól északnyugatra
A Vatikán megszakított minden érintkezést a külvilággal

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az Aftonbladet értesülése szerint a Vatikán megszakított minden érintkezést a külvilággal. Valamennyi kapujánál megerősített őrség áll, a Vatikánvárosnak valamennyi veszélyeztetett részén drótvérvény akadályokat állítottak fel.

Berlin. (MTI.) Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul: A Wilhelmstrassen elhangzott kérdésre válaszul megjegyezték, hogy a vatikáni német magykövet a Rómában bekövetkezett

események miatt átköltözött a Vatikánvárosba. A Wilhelmstrassen hangfolyosóján, hogy a Nagy Német Birodalom képviselője a Vatikánnal továbbra is helyben marad.

Elkeseredett utcai harcok dúltak a Tiberis-hidak környékén

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Bár a német vezetőség felajánlotta, hogy Róma városát kulturális értékeinek megtartása érdekében ne vonják bele a harcselekményekbe, északamerikai páncélos kötelékek június 4-én a déli órákban egészen a város belsőjéig törtek előre, hogy birtokukba vegyék a Tiberis hidakat. Elkeseredett utcai harcokra került sor. Ezek az esti órákban még tartottak. Az ellenség magatartására való tekintettel kikerülhetetlen volt, hogy Róma a világosan kifejezett német szándékok ellenére mégis harcterületté váljon. A német vezetés azonban még most is arra törekedett, hogy Rómában és Róma körül a harcot a hadviselés szempontjából elkerülhetetlen mértékre csökkentse. A városról északkeletre erős ellenséges támadó csoportokkal heves harcok vannak folyamatban. A Rómától délre folyt súlyos küzdelemben különösen kitűntették magukat a Pohl-repülő-tábornok vezetése alatt álló légvédelmi kötelékek. Csapataink Cave mellett és attól délkeletre, Guarasínótól délre és Sorától északra véresen visszaverték az ellenségnek páncélosokkal és osztagrepülőgépekkel támogatott erős támadásait. A legutóbbi hetek súlyos harcainak kiválsón bevált a Haapke altábornagy vezetése alatt álló 71-ik gyalogos hadosztály. Olasz torpedóvető repülőgépek az elmúlt éjjel hajócélokot támadtak a Gibraltári-öbölben. Megrongálták 30 ezer bruttóregisztertonnát kitevő négy teherhajót és találatokat értek el két további teherhajón.

Északamerikai bombázó kötelékeknek az északolaszországi térségbe való beropulása és a harcterület fölött a légi fegyvernem légvédelmi tüzérége, vadászok és tengerészeti légvédelmi tüzérége lelőttek 19 ellenséges repülőgépet. Egy német tengeralattjáró vadász az Égei-tengeren elsüllyesztett egy ellenséges buvárhajót.

A keleti arcvonalon a német-román csapatok támadása a Jassitól északnyugatra lévő harcterületen további tért nyert. Bár az ellenség heves ellenállást tanúsított és ismételt ellenátmadásokat intézett. Erős német-román repülő-

kötelékek folyamatosan jó eredménnyel avatkoztak bele a harcokba és légi harcokban 42 ellenséges repülőgépet semmisített meg.

A Finn-öbölben a haditengerészet biztosító erői több éjszakai ütközet során elsüllyesztettek 4 szovjet gyorsnaszádot és foglyokat ejtettek.

Róma kiűrités élelmezési szempontból jelentékeny előnyökhöz juttatta a német hadvezetőséget

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Róma kiűritésével kapcsolatban írja az Ausländ Information Dienst: Róma kiűritése a német hadvezetőséget jelentékeny előnyökkel biztatta. A város élelmezése most már nem a németek dolga, hanem a szövetséges katonai hatóságoké. Ez pedig lényeges könnyítést jelent a közép- és északolaszországi német élelmiszerraktárak, valamint a német szállítási hálózat szempontjából. A Badoglio-párt számára a szövetségesek bevonulása Rómába szinte megoldhatatlan politikai nehézségek kezdetét jelenti.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti:

Rómától északnyugatra folytatják elszakadó mozdulataikat a németek

Berlin. (MTI.): A német csapatok Rómától északnyugatra folytatják elszakadó mozdulataikat. Róma kiűritése megkezdődött. A város feladása — mint itteni katonai körökben hangsúlyozzák — általában véve emmit sem változtat az olaszországi hadihelyzetben. A német hadvezetés mindenre idejében felkészült. A keleti harcterület is beleértve. — addig folytatja a csapatok elszakadó visszavételét, amíg most már elegendő had-

Egyes brit repülőgépek az elmúlt éjjel bombáztak dehtak Köln város területére.

Törökország tartalékolással készülődik az önállásra

Istanbul. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Yenisabah című török lap foglalkozik a szövetséges négy nagyhatalom újvilágot teremtő javaslataival. Megállapítja, hogy ez a négyes ez a politikában kezd éppen olyan szerencsétlen lenni, mint a tizenhárom.

A Tan című lap Törökország helyzetével foglalkozik és a szövetségesek terveiivel kapcsolatban megjegyzi, hogy azok bizonytalansága miatt Törökországnak józan tartalékolással és takarékosággal kell felkészülni az önállásra.

Az angol-szász erők főparancsnoka június 4-én kora reggel adott parancsot az Albanói-hegységben és a Lepini-magaslaton előrenyomuló gépesített alakulatoknak a német reteszállások megtámadására. A támadások túlsúlyuk ellenére sem tudták az előírt rövid idő alatt a német vonalakat előzölneni. Csak délután kezdődött meg a közvetlen harcterékenység Róma keleti kerületeiben. A német csoportok halogató harcvezetéseel nyomultak vissza a Tiberis-átjáróig. A parancshoz alkalmazkodva, kerültek a történelmi épületek és kulturális emlékek pusztítását.

művelési tartalékkal rendelkeznek. Róma katonai jelentősége semilyen arányban sem áll a város kulturális jelentőségével. Az általános hadihelyzet minden további nélkül megengedi a Rómáról való lemondást és egyébként is a németek akarata az volt, hogy Róma ne váljék hadszíntérré. Az Európáért folyó csata nem a Tiberis partján kerül eldöntésre, de ha ez a harc eldőlt, Róma ismét szabad lesz.

Angol lapok véleménye Róma megszállásáról

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Daily Express idézi az United Pressnek azt a londoni jelentését, hogy bár Róma az első európai főváros, amely a szövetségesek kezére került, de még sok fővárost kell megszáll-

nia. Hasonlóképpen ír a Daily Herald is. Szerinte a Rómába vezető út nagyon nehéz volt, de a Berlinbe vezető még nehezebb lesz. A Daily Telegraph úgy véli, hogy Róma megszállása még nem minden, hiszen a szövetségesek végső célja Olaszországban a német csapatok megsemmisítése lenne. Ugyanígy ír a Times és magyarázatát a következőkben fejezi be: a milliós olasz főváros ellátása rendkívül próbára teszi a szövetségesek katonai szervezetét. Valóságos érettségi vizsgálatról lesz szó.

Genf. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Londonból jelenti: Róma kiűritésével kapcsolatban írja az Evening News: Viktor Emanuel lemondása

után Olaszország, amely jelenleg közös háborút viselő hatalom, gyakorlatilag a szövetségesek oldalára kerül. A lap azonban megjegyzi, ennek bármilyen formában történő elismerése azonban még nem jogosítja Olaszországot arra, hogy a békeértekezleten területi követelésekkel álljon elő, vagy különösen — mint az egyesült nemzetek szövetségének — azzal az igénnyel lépjen fel, hogy ne kötelezzék területi jóvátételre.

Róma kiűritése mutatja, milyen nagyra értékelik a németek az európai kultúrát

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Róma városnak a német csapatok által való feladásáról a Berliner Borsenzeitung „Casino és Róma között” címmel egyebek között ezeket írja: A Führernek az a parancsa, hogy a német csapatokat vonják vissza a Rómától északnyugatra fekvő részekre, megmutatja, milyen nagy értéket és jelentőséget tulajdonítanak a németek az európai kultúrának. Londonban ezzel szemben a legutóbbi napokban csak plátói szavakat dadogtak a város védelmére szolgáló óvintézkedésekről, azonban ezekhez nyomban hozzáfűzték a megszorítást: amennyiben összeegyeztethető a katonai szűkeleletekkel. Mint ahogyan az ellenségnek — bár hallatlanul nagy anyagi és emberi erőket áldozott fel — nem adatott meg a német hadosztályok megsemmisítéséből álló siker, akként elszámította magát abban a reményben is, hogy a német hadvezetőség az olaszországi események következtében kénytelen lesz a nyugati arcvonalat Olaszország érdekében meggyónítani. A döntő győzelmet mi azon a fronton fogjuk kiharcolni, amely a döntés és Európa szempontjából egyedül jön számba.

Antiszemita mozgalmak Argentínában

Lisszabonból jelenti: (MTI) Az angol hírszolgálat szerint a Times jelenti, hogy az argentin fővárosban rendkívül heves hangú zsidóellenes körleveleket adnak kézről-kézre. A röpirat a zsidókat teszi felelőssé azért, hogy a Farrel-kormányt hallgatag tiltakozással fenyegették meg június 7-ére és a lakosságot a zsidók megtámadására és a zsidó kirakatok beverésére biztatják. A körlevél azzal is megvádolja a zsidókat, hogy megkísérelték Argentína háborúba döntését, már maguk kibujnak a harcból. Argentínát meg kell szabadítani a zsidó átoktól.

Angol terrortámadás Genova, Savaria, Turin és Split városok ellen

Milánóból jelenti: (MTI) A Német Tí jelenti: Ujabb angol-szász nappali támadások irányultak Genova, Savaria és Turin ellen. Genovában főként a város központjának lakóegyedét, valamint a híres Della Vigne templomát érte találat. Turinban a város központi lakóegyedét kívül egy XV. századbeli templom, egy iskola és egy temető pusztult el. Savariában munkásnegyedeket, templomokat, jóléti berendezéseket és egy aggok menhelyt érte találat.

Zágrábról jelenti: (MTI) A Német Tí jelenti: Angol-amerikai repülőgépek június 3-án két terrortámadást intéztek Split városa ellen, ahol gépfegyverekkel lőtték a lakosságra. A halálos áldozatok száma háromszáz. Elsősorban asszonyok és gyermekek estek a támadásnak áldozatul.

Képes Krónika

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér.

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Csak akkor érdemeljük meg az utókor tiszteletét, ha maradéktalanul megoldjuk teendőinket

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter nagy beszéde Vas megye főispánjának beiktatásán

Szombathely. (MTI.) Vas vármegye törvényhatósága hétfőn rendkívüli közgyűlése iktatta be méltóságába Mesterházy Ferenc dr. főispánt. Az ünnepélyes beiktatás után az új főispán mondott beszédet, majd általános figyelem közepette vitéz Jaross Andor belügyminiszter szólalt fel és ezeket mondotta:

— Hidegebb jorzanság termelődött itt ki, mert közelebb van Vas megye az Alpokhoz. Ez az oka annak, hogy talán jobban kifejlődött a hagyományok megőrzése. Csak akkor válhatunk újra a későbbi nemzedék előtt tisztelettel emlegetett korszakká, ha maradéktalanul megoldjuk teendőinket.

A miniszter azután a március 19-iki eseményekkel foglalkozott és kiemelte, hogy a magyarságot irányító politika a közelmúltban letért a beváltnak mondott útról.

— Nem akarok szemrehányani, de az utóbbi időben már oda jutottunk, hogy szegyeletük kezünkbe venni a magyar napilapok egy részét. Ezek már a szegedi gondolatot is számitják, meg akarták barátkoztatni a nemzetet azzal a gondolatokkal, hogy a zsidóság — ez az egészségtelen elem — újra bekerüljön a nemzet vérkeringésébe. El akarták altatni a nemzet történelmi vágyait, amelyek ha nem élnek minden magyarban, hitvány lenne a magyar. Ezek a kezek már túl akartak nyúlni az ország határára, azok között kerestek szövetségeset, akik nekünk örök történelmi ellenségeink, akiknek politikai valósa a világhatalmak felé csakis magyar romokon keresztül és a magyar élet temetőjén érvényesülhetett. Bencsél és társaival már úgy foglalkoztak, mint akikkel egyszer, ha keskeny ösvényen is, de találkozni kell. Sztalinról, a moszkvai pápáról már úgy beszélték, hogy megváltozott és a mai bolevizmus megazulidult Oroszországban nemzeti átalakulás következett be, a szovjet biztosítékot nyújt, hogy Európában minden nemzet megtalálja a helyét a nagy szovjet birodalom áldásos uralma alatt.

— Ilyen gyalázatos hírverés után szinte természetesen következni volt, hogy új történelmi erő jelentkezett. Ne higgye senki, hogy amikor mi a magyar nemzeti szocializmus alapján állunk, valamit is el akarunk alkudni a nemzet lelkületéből. A nemzeti szocializmus keresi azokat a komoly európai erőket, amelyekkel összefogva egyaránt biztosítani fogja a magyarság biztonságát Európában. Ha voltak olyan ömágukról megfélemlített lelkek, akik önmagukról azt képselték, hogy ennek az országnak a biztonságát valami csodálatos politikai eselfogással meg lehet menteni és ebből a háborúból valamiképpen ki lehet láholni, nem számoltak a történelem törvényszerűségével. A szovjettal való esettleges kiegyezés után itt Dumántól tombolt volna az országot megsemmisítő, puztító harc.

Semmi értelme sincs a politikai pártok versengésének

— Március 19-ének más jelentősége is van. Ha akkor helye volt március 19-e előtt és helye lehetett különböző pártok egymással való versengésének, ettől kezdve semmiféle létjogosultsága nincs annak, hogy a politikai pártok megmérgezzék a magyar politikai egység légkörét. A mai kormány szellemisége

olyan, hogy aki céljait nem tudja megérvényesíteni, aki nem hajlandó az arcvonalba fegyelmezetten beállni, az nem a magyar célok érdekében dolgozik, hanem személyes érvényesülését hajszolja. (Hosszas eljenzés.) A hatalomrajutásnak vagy hatalomban való részeseidének az az első feltétele, hogy az illető soraközérek mögé. A főispán úr hangoztatta, hogy a világnézeti kérdés eldőlt. A nemzetszervezet gondolatának megvalósításáról van itt eső. Hivatalt kötelességemnél fogva sokat járom az országot

és tudom, hogy az ország nagy többsége még attól a vágytól, hogy szülessék meg végre a fegyelmezett rend, szünjék meg a politikai pagonyok vitája. E viták helyét foglalja el a munkára kész emberek akarata. A tragikum tulajdonképpen abban rejlik, amint Milotay István kifejtette cikkében, hogy akkor reánk szakad az égből és meg kell oldani gazdasági és társadalmi kérdéseinket, azonkívül karddal a kezünkben meg kell védeni az országot.

Három nagy feladatunk van

— Minden magyarról egyformán akarunk gondoskodni. Ez a kinyúló kéz eljut a legkisebb magyarrig is. Tulajdonképpen három nagy feladatunk van, amelyet el kell rendezni. Az első az, hogy befejezzük azt a munkát, amelyet becsületes nemzeti magyar vágyaim indítottak el és amelyet a legutóbbi kormány homokba akart futtatni; honvédségünk minden erővel való fejlesztése és alkalmazásévése arra, hogy a legnagyobbodott országot megvédje. A második a zsidókérdés maradéktalan megoldása, amiről hosszasan beszélni felesleges. Minden szó helyett beszélnek a cselekedetek, amelyek a kérdést háromnegyedre már megoldották. Magyarország teljes zsidótlanítása nem terv, hanem tény és a végleges megoldás már csak idők kérdése. A harmadik nagy kérdés, amely tulajdonképpen kiegyen-

súlyozója lesz a magyar kérdéseknek: a szociális ügyek rendezése. El kell távolítani társadalmi életünkben azokat a nagy különbségeket, amelyek az ország lakosságának kenyérügyeiben jelentkeznek. A kérdést azért kell gyorsan megvalósítani, mert ez biztosítja a nemzet jövőjét. A szegény magyar ember problémájának a megoldása nemzeti becsület kérdése. Ha csak dolgozók és harcolók vannak, akkor kell, hogy az elévített munka, a harezban teljesített eredmények árán, mindenki megkapja becsületes életlehetőségét.

— Ne álltassuk magunkat! Kemény idők várnak ránk, melyekben több munkára, lelkesedésre és rajongásra van szükség. (A miniszter beszéde a hallgatóságban óriási lelkesedést keltett.)

A miniszter után Eszö Sándor országgyűlési képviselő üdvözölte az új főispánt a megye nevében.

Isten által lelkünkbe oltott örök értékek jegyében kell a magyar egységet megteremteni

— mondotta Imrédy Béla

Egerből jelentik: (MTI) Heves vármegye törvényhatósága most iktatta be dr. Horváth Árpádot a megye új főispánját. A beiktatáson a kormány képviselőjében vitéz Imrédy Béla jelent meg. A főispán beszéde után vitéz Imrédy Béla emelkedett szólásra.

— Politikai pályámon egy gondolat irányít, amelyet azért merek újra hangsúlyozni, mert ezt képviseltem akkor, amikor felelős helyen állottam, de ugyanugy képvisetem akkor is, amikor a bírálat kötelessége volt az enyém és ugyanugy töretlenül képviselem, amikor megint a cselekvő szereplésbe kapcsolódtam be. Nem jelszó ez — bár olyannak hangzik — hanem mély tartalom van benne. 1939 január 6-án mondtam először, hogy célom az ősi magyar földön új magyar életet teremteni. Ez a szó: ősi magyar földön, nemcsak azt jelenti, hogy földrajzilag azon a földön, amelyen élünk és élni fogunk, hanem jelenti azt a szellemi tápláló talajt is,

amelyen a magyar életnek megújulni és fejlődni kell.

A magyar történelemnek voltak korszakai, amikor a megyének csak az a feladata volt, hogy nemet mondjon, amikor az alkotmányt veszélyeztették.

A legnagyobb nemet most honvédeink mondják a keleti harctéren. A közjogi megyének szociális megyévé kell átalakulnia.

A megye az elmúlt századok évtizedeiben egy gondolatot vezetett magát, a közigazgatási jogszersüség tüzte maga elé célként. A jogszersüség gondolatát nem szabad elutasítani, de annak értéke csak akkor domborodik ki, ha egyfelől az élet követelményeivel áll összhangban, másfelől, ha nem kerül ellentétbe a lelkünkben élő igazságszeretettel.

Célunk a népi réteg fellendítése

— Azok a népi irányzatok, amelyekkel ma gazdasági életben, sőt a közigazgatásban találkozunk, a népi alapot akarjuk biztosítani.

Célunk nemcsak a népi rétegeket, szociális és gazdasági szempontból fellendíteni, hanem a nemzeti kultúra alapjait megszilárdítani.

A közigazgatás jogszersüége nem jelenthet maradi ragaszkodást, elavult jogi keretekhez. Új világok születnek, ez az élet megfellebbezhetetlen törvénye, de

ne higgyük, hogy most minden érték átértékelése következik. Ami valóban jó és igaz, ami igaznak, jónak és szépségnek bizonyult az értékmerlegen, azt az élni akaró nemzet, ha Istent imád és Gondviselést tisztel, soha ki nem adhatja a kezéből. Isten által a lelkünkbe oltott nagy örök értékek jegyében, de csak ezeknek a jegyében szabad a magyar egységnek létrejönnie.

Ez a nép — szentül hiszem, jó, egészséges és igaz nép. Nem is tudná másként egységbe foglalni, mint a szépség, jónak és igaznak szolgálatában. Ez fogja elhozni valamennyiünk számára a szebb és boldogabb magyar jövőt.

Beszéde végén a minisztert a közgyűlés közönsége felállva hosszasan ünnepelte.

Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság
Magyar könyvnap 1944
SZÁLASI FERENC ORSZÁGIÁRÁSA
Írta: Csonka Emil
dr. Vágó Pál
AMIRÓL A NÉPSZAVA HALLGATOTT

Könyv és Lapkiadó r.-t. székhely: Rákóczi-ut 65. Károly-korut sarok
Összetartás: sár: Musollni-térség
„Né” székhely: Rákóczi-ut — Bránia előtt.

Elfogták a régóta keresett Káldi Jenő volt elnök-vezérigazgatót

Káldi Jenő, a főváros közigazgatási életének volt zsidó vezető egyéniségét, aki több vállalatnál vezetői és irányító állást töltött be, a márciusi események után azzal gyanúsították, hogy vagyontól értékeit levitte a Börzsöny hegyvidékére, a Csorna völgyében levő vadász-kastélyba és ott elrejtette. Az a hír terjedt el, hogy 20 millió pengőt érő vagyont elásta.

A csendőrók a nyomozás során mindegyik keresték Káldi Jenő, akit csak mostanában találtak meg. Káldi Jenő elfogatásakor azt hangoztatta, hogy a bombatámadások elől akarta biztonságba helyezni vidékre vitt értékeit. Ezt a védekezését nem fogadták el és Budapestre hozták, ahol a csendőrségtől a főkapitányság vette át. Káldi Jenő a főkapitányság azonnal átadta az állambiztonsági rendszertnek, ahol döntenek további sorsáról.

Szent László nyomda R. T. Nagyvárad

Szép betűkkel berendezett könyvnyomdája készít mindennemű nyomtatványokat, izléses kivitelben.

Rendeléseket felvesz telefonon is a nyomda. Telefon: 12-27.

Hogyan működik a hadigondozó hivatal?

A hadigondozó tiszt megvédi az igazságtalanságokkal szemben a hadbavonult feleségét

Jelenni és tanulságos panaszal fordult nemrég egy szegény magyar özvegy a nagyvárad hadigondozó tisztirodához. Egy „rendkívüli magyar érdek” miatt kivételezett zsidó özvegy ellen emelt panaszt a harctéren küzdő Németh Kálmán honvéd felesége. A zsidó özvegy élvezte a kivételeztség előnyét, a honvéd felesége viszont azon a címen tart fokozottabb védelemre igényt, hogy férje a keleti hadszíntéren küzd hónapok óta. S a „hazafias érdek” örökébe lépett zsidó hölgy mégis keresztül vitte volna, hogy a honvéd feleségét és gyermekét kilakoltassák kis házmesteri lakásából, ha a hadigondozó tiszt közbe nem lép.

As esetet a panaszos előadásából ismertetjük s teljességgel lényegtelen, hogy a másik félnek milyen személyi vagy jogi indokai vannak. Egy harctéri honvéd családjáról van szó, amelynek érdekeivel szemben elhalványulnak a zsidó hölgy bármilyen megvilágítást vetítő érvei.

A panasz így hangzik:

„Férjemmel, Németh Kálmánnal, aki foglalkozására nézve cukrászsegéd, elváltam őzv. dr. Moskovits Józsefné Nagy Sándor utca 9. szám alatti házában a házmesteri teendőket. A félreértés közöttünk és őzv. dr. Moskovits Józsefné között még férjem bevonulása előtt keletkezett, mert a tulajdonos azt kívánta férjemtől, hogy a házmesteri feladatért — amely egyetlen nedves szobának a használatából állott — a cukrászsüteményeket is készítem, mikor a tulajdonosnőnek vendégei vannak. Miután ez nem tartozott a házmesteri teendőkhöz és a tulajdonosnő ezért nem volt hajlandó külön fizetni, férjem a sütemény elkészítését nem vállalta. Majd azzal a követeléssel lépett fel a tulajdonosnő, hogy nővérem, aki nálam lakik, végezze el nála a nagytakarítást és a mosást. Természetesen ezért sem volt hajlandó fizetni, enélkül pedig a nővérem sem volt hajlandó vállalni ezt a munkát, miután ez sem házmesteri teendő. Mindezekért a tulajdonosnő felmondta nekünk a házmesteri állást. Közben férjemet behívták katonának. Mielőtt azonban a harctérré ment volna megkérte őzv. Moskovits Józsefnét, hogy mindaddig, amíg ő a harctéren van, ne bántson engem és kisfiamat s engedjen bennünket a lakásban maradni, mert ő nem bírt más lakásról gondoskodni nekünk. Őzv. Moskovits Józsefné mindezt meg is ígérte férjemnek.

Most jelent meg:

Dr. Erőss Alfréd
összeállításában:

Egyház és élet

erdélyi katolikus évkönyv

Ara: 6 P.

Beszerezhető a MagyarLapok
kiadóhivatalánál.

azonban ígérte nem tartotta be, mert kilakoltatási eljárás telt ellenem folyamathoz. Ez eredményes is volt számomra s a kilakoltatási határozat 8 napon belül végrehajtható...”

Ez természetesen a mostani rendel-

kezések előtt történt. És hogy a „hazafias érdek” alapján történt kivételezés örökébe lépett özvegy dr. Moskovits Józsefné élni akart a kilakoltatási jogával — noha ezt a jogot újabb rendelkezések törölték — csak természetes dolog. Mert a vér nem válik — más fajta vérré, különösen azoknál, akiknél az érdeket csak öreg liberális csákyások baráti kapcsolatok és talán egyéb megfontolások alapján állapították meg annakidején és építették ki velük a régi rendszer bőségei lehetőségeivel élve, a kivételeztség ma már ingatag védőfalait.

Faosztás június 7-től június 16-ig

I. májusi falpra beirandó.

Június hó 7-én: Topa faterlepen (Hunyadi J. u. 5.): Hitler Adolf u. 1—14. számig bezárólag.

Június hó 9-én: Hitler Adolf u. 15-től 24. számig bezárólag.

Június hó 10-én: Hitler Adolf u. 25—38. számig bezárólag.

Június hó 12-én: Hitler Adolf utca 39—52. számig bezárólag.

Június hó 13-án: Hitler Adolf utca 53. számtól végig.

Június hó 14-én: Rákóczi-út 1—21. számig bezárólag.

Június hó 15-én: Rákóczi-út 22. számtól végig.

Június 16-án: Horthy-út 1. számtól végig.

II. június és júliusi falpra beirandó.

Június hó 7-én:

Hatvany faterlepe (Mátyás király út 5.) Lövéde, Késmárki, Brassay, Szeben, Lugos, Nagyenyed, Temesvár, Mező, Éva, Avar utcaik.

Szabó Sára faterlepe (Váradvelencei állomás): Bence, Vaskó, Berkovics, Lipa, Világos, Déva, Radnay püspök, Nyitra, Trencsén, Lőcse utcaik.

Lévay Erzsébet faterlepe (Velencei állomás): Cinka Panna, Anyos Pál, Ma-

hi-pussta, Zászóló, Sellő, Kőhánya, Czárán Gyula utcaik.

Pallos faterlepe: Árpád vezér ut. 1. számtól végig.

Vlád Sándor faterlepe (Bem utca 26. szám): József nádor, Túrzharcosok tere, Bánk-bán, Dávid Ferenc, Alkotmány, Czencsi kertész, Tulipán, Nefeletts, Reviczky Gyula, Leonzó honvéd, Doberdó és Eskü-utcaik.

Topay József faterlepe (Beöthy Ödön utca 78. szám.: Himfi, Polonyi, Géza fejedelem, Székely hadosztály.

Ungvári Gergelyné faterlepe (Gillányi út 26. sz.): Nagyürögdi, Oláhapáti, Fővény, Áldás, Dr. Bozókai, Gazdász, Dr. Tóth Mihály és Fényes Elek utcaik.

Nyilas Jánosné faterlepe (Hunyadi J. utca 5. sz.): Timódi Sebestyén, Nádasdy, Görgey, Dr. Horváti Géza, Bókay, Szálka utcaik.

Csikós faterlepe (Mussolini 22. sz.): Gr. Apponyi, Fasor, Jávorka, Hadaprod utcaik.

Június hó 8-án:

Őzv. Ungváry Gergelyné faterlepe (Gillányi út 26. sz.): Bóm Pál, Szász Károly, Tolstoj Leó utcaik.

Nagyvárad, 1944. jún. 5-én.

Nagyvárad város
Közellátási Ügyosztálya.

Haladéktalanul kezdjék meg a háztulajdonosok az épületek helyreállítását

Kamatmentes előleget folyósít a város

Nagyvárad thj. város polgármestere 15926—1944. IX. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. kormány 1200—1943. M. E. számú rendelete alapján felhívom a légitámadásban rongálást szenvedett háztulajdonosok, vagy azok megbízottait, vagy az épület használatában közvetlenül érdekelteket, hogy a házban történt károk helyreállítását saját hatáskörükben, egyelőre saját költségükre haladéktalanul tegyék folyamathoz.

Akik saját erejükből ezt elvégezni nem tudják, azok ingatlanait hozzám benyújtott kérelem alapján hivatalból fogom a helybeli iparosok útján elvégeztetni.

A fentiek alapján felmerülő munkálatok költségeit a Belügyminiszter úr a Pénzügyminiszter úr által a Légitámadások Kártalanítási Alapja terhére rendelkezésre bocsátott kamatmentes előlegként folyósítom. Ezen előlegből végzendők elő a helyreállítási munkálatok.

Aki kártalanításra igényt tart azt hozzám benyújtott kérelemben kell előterjeszteni. A kár felvételét és összegének nagyságát bizottság állapítja meg. A kamatmentes előleg a kártalanítás összegéből levonásba kerül. Hogy a kártalanításnak teljes összegét vagy részletét vállalja magára az államkincstár, azt a Pénzügyminiszter határozza meg.

Amennyiben nem a teljes kár megtérítését vállalja, a meg nem térített összeg visszafizetése méltányosan megszabott időponttól számított részletekben fizetendő kölcsönként lesz elszámolva.

Ha a károsultat, vagy megbízottját a kár keletkezésében vagy enyhítésében véttségessé terhelik, a kárt a vétesség arányában csökkenteni vagy mellőzni fogom.

Nagyvárad, 1944. június 5.

Dr. Gyapay László s. k.
h. polgármester.

Meglepetést tartogatnak a levente műkedvelők június 11-re

Nagy meglepetést tartogatnak a levente műkedvelők június 11-re. A magyar drámairodalom egyik legremekesebb gyöngyszemét, Harsányi Kálmán „Ellák” című tragédiáját hozzák színre a Népművelési Bizottság előadásorozatában.

Méltán nevezhetjük az Ellák c. tragédiát a magyar drámairodalom gyöngyszemének. Minden sora szívünkbe markoló izzó magyarságával és szépséges nyelvezetével. A darab Attiláról, az ő királyi udvaráról és fiáról szól és mégis azt érezzük, ha szemünk előtt perog, mint ha teljesen magyar tárgy volna. A magyar színházak mégis félretették ezt a darabot, levették a műsorról egy jó ideje óta.

Nagy merészség volt a leventéktől, hogy elő merték venni ezt a művet. De hogy a teljes sikert biztosítsák, felkérték Horváth Jenő színházi főrendezőt; fáradság el néhány próbájukra és elismert tudásával és szakértelmével legyen segítségünkre néhány szükségesebbnek látszó utasítással. A főrendező készséggel elfogadta a lelkes leventék meghívását, résztvett a próbájukon és Gyenes Árpádot utasítással látta el.

Az előadás a Levente Otthon (Deák Ferenc-u. 3. I. em. Kereskedelmi Csarnok Körös-felőli oldala) dísztermében lesz megtartva június 11-én délután fél 5 órával kezdettel.

Átvehetők a korpautalványok

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya 2399—1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom azon tehetősebb gazdákat, akik bejelentési kötelezettségüknek eleget tettek, hogy folyó hó 7. 9. és 10-én reggel 8 órától 1 óráig a Közellátási Ügyosztály (Szaniszló-u. 15.) 1. sz. szobájában korpa utalványok átvétele végett a következő sorrendben jelentkezzenek:

f. hó 7-én A—K-ig,
f. hó 9-én K—S-ig,
f. hó 10-én S—Z-ig.

Igazolásukra a tehetősebbek körülvétele és áratot hozzák magukkal. Nagyvárad, 1944. június hó 5-én.

Nagyvárad thj. város
Közellátási Ügyosztálya.

Hogyan oltsunk tüzet?

Felhívjuk a figyelmét úgy a sorolt vagyontárgyak vezetőségének, mint a többi házparancsnokoknak, valamint helyetteseknek és a nagyközönségnek, hogy a Légoltalmi Liga Országos Elnöksége a Honvédelmi Miniszter úr engedélyével kiadta a „Hogyan oltsunk tüzet?” című 98 oldalas füzetet, amely könnyen érthető módon, számos ábrával a gyújtóbombák, hasábok és gyújtólápok által okozott tüzek eredményes leküzdéséhez szükséges teendők elsajátítását mindenki részére lehetővé teszi.

Miután a repulótámadások által okozott tüzek elfolytása nemcsak az ország egyetemese érdeke, hanem mindenkiné személyes érdeke is, közöljük, hogy a füzet 3 pengős egységében a „Riadó” kiadóhivatalában (Budapest, VI., Mussolini tér 1.) rendelhető meg.

Rendeléseket a Légoltalmi Liga helyi csoportja is továbbítja.

Légoltalmi Liga
Nagyvárad Csoportja

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 6 SZÁM.
 Telefon: 12-27.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Visszacsatolt területtel visszatért egyé- nek vitézi kérvénye beadásának határide- je. Magyarországnak a második világhá- boruba való fokozottabb bekapcsolódásá- nak természetes velejárója, hogy dicső honvédségünk számos tagja jogcímet nyer a Vitézi Rendbe való felvételre. En- nek következtében az anyaországhoz visszacsatolt területtel újból magyarrá vált — mult világháborus jogcímes ki- tüntetettek kérvényei beadásának végső határidejét 1944. évi december 31-én áll- pította meg az Országos Vitézi Szék. A Vitézi Rendbe való felvételre jogosul- takat (arany vagy nagyezüst vitézségi éremmel rendelkezők) felhívom, hogy a fenti határideig kérvényeiket Bihar vár- megye és Nagyváradi thj. város Vitézi Székéhez okvetlen nyújtsák be, mert kér- vényük később figyelembe vehető nem lesz. Székkapitány.

Megjelent a Koszorú. A Petőfi Társa- ság közlönyének, a Koszorúnak gazdag tartalmából kiemeljük Jankovics Marcell Turini emlékek című, érdekes és meg- ható cikkét. A szerző 1892-ben járt elő- szőr Turinban. Akkor még élt Kossuth és a tizenhétéves ifjunak nagy élménye volt, hogy Kossuth áldó kezével végigsim- itott homlokán. Galamb Sándor A száz- éves János vitézről írván, felujtja Vahot Imrének, a Pesti Divatlap egyik 1844. évi számában megjelent hírét, amely szerint Petőfi felolvasta legújabb nagy költemé- nyét Vörösmatynak, Vachott Sándornak és a lap szerkesztőjének. Bán Aladár, Agyagfalvi-Hegyi István, Petri Mór ver- sei, ifj. Hegedűs Sándor életképe és sok kisebb közlemény teszik változatossá a lap legújabb számát. A kiadóhivatal a Koszorút a Petőfi Társaság pártoló tag- jainak figyelmébe fejében, díjtalanul küldi meg. A Koszorú kiadóhivatal: Bu- dapest, VI. Andrásy-ut 16.

Zsidóvagon rejtégetéséért elítéltek egy győri kávéháztulajdonost. Győrből jelen- tik: A győri rendőrség megállapította, hogy a Hungária kávéház tulajdonosa, a keresztény Kuster Emil elrejtette Szabó Márton győri zsidó textilés huszezer pen- gőjét. Kuster Emilnek saját bevallása szerint is több mint háromszázezer pen- gő értékű vagyona van, ennek ellenére elkövette a zsidó vagyonrejtégetést. A pénz május 10-én, a rendelet életbelépé- se után vette át Szabótól. A győri rend- őrbiro a súlyos körülményekre való té- kintettel Szabó Mártont öthónapi elzá- rásra és internálásra, Kuster Emilét há- romhónapi elzárásra, nyolcezer pengő pénzbüntetésre és internálásra ítélte.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb fele- ség, anya, testvér és rokon

Fekete Sándorné
születeit Tóth Piroska
 Sztáray Mihály-u. 5. sz. alatti la- kos tragikus hirtelenséggel 52 éves korában elhunyt. Temetése szerda délután fél 4 órakor lesz az olasz temető Havassy ká- polnájában.

Szabályozták Budapesten a zsidók vá- sárlási idejét. Budapesten szabályozták azt az időpontot, amikor a zsidók élel- miszer illetőleg iparcikkszükeletüket ki- elégíthetik. Az élelmiszerbeszerzés lebo- nyolítására a délelőtt 11-1 óra, az ipar- cikkek beszerzésére pedig a déli 1-3 közti idő áll a zsidók rendelkezésére. A korlátozás hatálya nem terjed ki a piros- betűs ünnepekre, amikor az élelmiszer- üzletek csak reggel 7 és 9 óra között vannak nyitva.

A közközház szegény betegeknek ren- delését az OTI helyiségeiben tartják. A városi magyar királyi tisztifőor- vos értesíti Nagyváradi thj. város kö- zönségét, hogy a fennjáró szegény be- tegek rendelkezését a biharvármegyei Közkórházból — kórházat ért légítá- madás miatt — az Ezredévi Emlékté- ren levő Országos Társadalombizto- sító Intézet helyiségeibe tette át. A rendelés ideje naponként 12 órától 2 óráig történik.

A NÉMET LEKTORATUS közli, hogy minden tanfolyam egyelőre szünetel.

Facukorgyárt épít Szlovákia. Pozsonyi jelentés szerint az állami erdők igazgató- sága olyan vállalat alapítását tervezi, amely fából fog cukrot előállítani. — A mezőgazdasági üzemek jövedelmezőségé- nek fokozása érdekében Szlovákia be- vezette a tejért, vajért és vágómarháért fu- lyósítandó jutalmak rendszerét.

Költözzék vidékre, aki csak teheti

A légoltalmi kiürítési kormánybiztos felhívása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A légoltalmi kiürítési kormánybiztos új- ból felhívja a közönség figyelmét arra, hogy aki csak teheti, a részére kiutalt területre sürgősen költözzék el. A fel-

vevő területű kijelölt községekben a kiköltözettek élete, vagyona kétszerte- nál nagyobb biztonságban van, mint a fokozottabban veszélyeztetett nagyobb városokban.

Magyar városok gyásznapja

Eltemették Kolozsvár, Szeged, Debrecen és a többi városok hősi halottait

Kolozsvár. (MTL): A terrortámadás áldozatait hétfőn délután temették el Kolozsvárott a házsongárdi és a kardos- falvi-temetőben. A házsongárdi temető- ben 6 tömegsír várta az áldozatokat, a magas domboldalon lévő Hősök temetőjének részében. Sok áldozat hozzá- tartozói külön sírholtban helyezték el a halottakat. A Hősök temetőjében tíze- zrekre menő tömeg kísérete utol- utjára a terrortámadás ártatlan, védtelen áldozatait. Az egyházi szertartás befejezte után Varga Lajos dr. főispán mondott búcsúbeszédet a kormány és Kolozsvár város nevében. Délután hat órakor a Hősök temetőjének német parcellájában temették el nagy katonai pompával Ko- lozsvár város német katonahalottait.

Szeged. (MTL): Szegeden hétfőn este temették el nagy részvét mellett az el- lenséges légítámadás polgári áldozatait. Az alsóvárosi temető kápolnájában 26 koporsót ravataloztak fel. A terrortáma- das halálos áldozatainak száma ösze- sen 44.

Debrecen. (MTL): A pénteki repü- lőtámadás véres és tragikus esemé- nyei óta általános gyász borítja De- brecent. A kegyetlen támadás halálos áldozatainak száma tovább nő. A köz- temető ravatalozó termeiben egyre folynak az áldozatok személyazonossá- gának megállapítása. A tömegtemetés hétfőn délután ment végbe az egész város mélyszéges gyásza mellett. Két-

ezötven hősi halottat, köztük a ma- gyar honvédség és a német véderő számos katonáját is közös díszhelyen temették el, katonai pompával tíze- zernyi résztvevő jelenlétében. De- brecen város nevében Kólcsey Sándor polgármester mondott búcsúbeszédet. A német véderő búcsúját Funk Chris- tian tábori lelkész, a magyar honvéd- ségét dr. Kalmár Lajos tábori főlel- kéző fejezte ki.

Miskolc. (MTL) Miskolc város pol- gármesteri hivatalának megállapítása szerint a június 2-iki bombázást 100 gép hajtott végre és 680 bombát do- bált le. A kibombázott lakosokat a zsidók által elhagyott lakásokba he- lyezték el, lehetőleg ugyanolyanokba, amilyenek a lakásaik bombázás előtt voltak. Ahol annak szüksége mutat- kozott, bútorokat és egyéb felszerelési tárgyakat is bocsátottak a rázorultak rendelkezésére. Az áldozatok nagyobb részét vasárnap temették el. Hétfőn délután pedig a többieket.

Szolnok. (MTL) Szolnokon a pénteki bombázáskor mintegy 130 angol- szász repülőgép széles sávban dobálta le bombáit. Elvonulásuk után a város egyes részei az elpusztulás képét mu- tatták. A MÁV-telep lakóházai közül sok pusztult el, de nagy volt a pusztu- lás egy munkástelepen és több utcá- ban is. Az áldozatok temetése még folyik.

Keddtől az APOLLOBAN:

Tavaszi szonáta

Főszereplők: Szörényi Eva, Uray Tivadar, vitéz Benkő, Pethes, Maklary

HIRDETÉS

A bombakárosultak javára Ragyogó Művész Matinét rendeznek a nagyvá- rai ruházati iparosok. Az utóbbi évek- ben jótékony célú megmozdulásaikkal úgy erkölcsösekben, mint anyagiakban magukra vonták a figyelmet a nagyvá- rai ruházati iparosok.

A szerencsésen öszeválogatott műsor- számok mindig olyan szenzációként ha- tottak, hogy arra szívesen emlékezik vissza a közönség.

Régi elveikhez híven újból megmoz- dulnak a ruházati iparosok és a bombá- károsultak javára 1944 június hó 11-én, vasárnap d. e. fél 11 órakor a Reformá- tus Kulturpalota nagytermében a nagy- váradai Szigligeti Színház összes művésze- noi és művészei önzetlen közreműködé- sével nagyszabású Művész Matinét ren- deznek.

Mivel, sajnos, Nagyváradi lakossága is megismerte a bombakárosultak szomorú sorsát, minden lehetőséget meg fog ra- gadni, hogy ezen nemes megmozdulás- ban, méltóképpen kivége részét s így segítse az angol terrortámadás áldozat- ait.

Ősziinte mozikéltika

Francia vígjáték bemutatók az Apollóban és Koronában

Hiranyagtorlódás miatt ismét csak rö- viden emlékeznünk meg a Kedélyes szál- loda és a Sportkirály című francia vig- játék filmbemutatókról, amelyeket szom- baton kezdtek pergetni az Apollóban il- letve a Koronában. Mindkét film egyfor- mán mulattató, telítve finom francia szel- lemességgel és rengeteg helyzetkom- kummal. A Kedélyes szálloda egyben ma- gyar vonatkozású is. A főszereplő Dolly Molinger magyar leányt alakít, akit va- lódi herceg vesz el feleségül, a Sportki- rály pedig a magyar közönség kedven- cét Raimu-t szólaltatja meg a mozivász- non, aki itt a francia bajnokcsapat köz- reműködésével csillogtatja meg pompás humorát a sportteljesítmények területén.

OLASZ PETER dr.

RÁDIÓ

SZERDA, JUNIUS 7.
 Budapest I.

- 8.30 Országos Postászenekar.
- 9.35 Operaház zenekara.
- 10.10 Operettársulatok.
- 11.10 Magyar kotta — magyar muzsika.
- 11.30 Munkástelóra.
- 12.05 Illiczy László szalonzenekara.
- 12.50 Hires zongoraművészek játszanak.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröské- reszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 A Rádiózenekar műsorából.
- 15.15 A hangszerv működési zavarai.
- 15.35 Szalonotós.
- 16.15 Muzsikáio zenei lexikon.
- 17.00 Hegyaljai-Kiss Géza előadása.
- 17.20 Magyar zeneszerzők felőrája.
- 17.50 Honvédek műsora.
- 18.40 Világpólitikai kérdések — vélemé- nyek.
- 19.00 Sarközi Gyula cigányzenekara.
- 19.30 Szilády Zoltán dr előadása.
- 19.45 Könnyű zene — könnyű percek.
- 21.10 Fűry Lajos előadása.
- 21.20 Hanglemzeujdonságok.
- 22.20 Nagy mesterek — örök művek.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 8.
 Budapest I.

- 8.00 Fohász, Szózat, Reggeli zene.
- 8.45 Hírek.
- 9.00 Magyar zenekari művek.
- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szt István Bazilikából. A szentbeszédet dr Boér Miklós mondja.
- 11.15 Délelőtti muzsika.
- 12.20 Budapesti Hangversenyzenekar.
- 13.00 Szigeti Endre előadása.
- 13.45 Időjelzés, hírek.
- 14.00 Művészelemek.
- 15.00 A Földművelésügyi Miniszterium rádióelőadásorozata.
- 15.25 Német hallgatóinknak.
- 16.00 Páros feleletgők.
- 16.30 Hírek.
- 16.35 Közvetítés a Vígsházából: Napie- mente előtt.
- 18.50 Hírek.
- 19.00 Hős honvédeink kitüntetése a na- dornai repülőterén. Közvetítés.
- 19.10 Székestővárosi Zenekar.
- 20.25 Pusztai Sándor dr előadása.
- 20.40 Derű és mosoly dalban, versben és muzsikában.
- 21.40 Hírek, Ióversenyeredmények.
- 22.20 Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 23.00 A rádiózenekar műsorából.

Az Ipartestület Faipari szakosztálya felhívja tagjai figyelmét, hogy szegjegy érkezett és mindenki folyó hó 7, 9, 10, 12 és 13-án szegjegyét vegye át, mert el- lenkező esetben a jegye megsemmisül. Semmi kifogásokat nem fogadunk el.

SPORT

Négy NAC játékos került be a Hét tizenegyébe

Ugy volt, hogy ez a forduló lesz az utolsó, azaz a befejező az NB I-ben. A körülmények azonban úgy hozták, hogy még sem fejeződtek be az NB I bajnokság, mert a Szolnok-SalBTC mérkőzése későbbre maradt. Mégie összeállítottuk a hét tizenegyet, mert a többi mérkőzést lejátszották csapataink. Kapusokban, hátvédekben és fedezetekben bőségesen volt választék, csak a csatároknak volt hiány. Különösen a fedezetekben bőségesen volt választék, csak a csatároknak volt hiány. Különösen a fedezetekben volt nagy bőség, annyira, hogy Horváth Károly, a kitűnő fedezete nem is tudott a két csapatba kerülni.

A hét tizenegye a következő: Vécsey NAC, Balogh II. Ujpest, Tátrai Ferencváros, Perényi NAC, Tihanyi Tisza, Deményi NAC, vitéz Surányi Csepel, Berzi Csepel, Marosvári Csepel, Bodola NAC, Fákerti Tisza.

A tartalékcsoport: Papp Tisza, Rudas Ferencváros, Kónya Gamma, Nagy I. Kinizsi, Juhász NAC, Széphegyi Ujpest, Sipos Ferencváros, Szusza Ujpest, Mike Gamma, Sárosi dr. Ferencváros, Tóth III. NAC.

Dicséretet érdemel: Kapusok: Szabó Ujvidék, Márki Kolozsvar, Nagy I. Debrecen, Verseczi Ujpest, Hátvédek: Balogh II és Biró Ujpest, Pósa Kinizsi, Szalay Csepel, Pálkás Elektromos, Szaniszló, Vass Kolozsvar. Fedezetek: Béres Kispest, Horváth Károly Gamma, Nagy II. Ferencváros, Pakó III. Tisza, Balogh

Hatósági árak a piacon

Gyümölcsfélék:

(Közepes felhozatal)

1 kg cseresznye 1.60—4, 1 kg héjas dió 6—7, bél 25—28.

Zöldségfélék: (Közepes felhozatal)

1 kg burgonya 0.30—0.33, új burgonya 2—2.40, 1 kg szárazbab 0.96—1.18, új répa csomója 0.40—0.20, 1 kg zöldborsó 3—4, 1 kg hagyma 0.16—0.20, 1 kg cékla 0.60—0.80, fejes saláta 0.10—0.30, kerti sóska 0.80—1.20, 1 kg spárga 5—6, 1 kg egres 1.60—2, új petrezselyem csomója 0.10—0.20, új kalarabé db-ja 0.50—0.80, zöld zeller csomója 0.10—0.20, zöldhagyma csomója 0.4—0.10, uborka 1—2.50, piroc retek csom. 0.20—0.50, - kg spenót 0.30—1.20, 1 db toma 0.20—0.40.

Életoállatok:

(Közepes felhozatal)

Szarvasmarha kg 2.20, fejős tehén 1100—220, szopós borjú kg 2.10, kismalac 80—90, igazló 400—2000, parádás ló 2000—3200.

Fajtermékek:

(Gyenge felhozatal)

1 liter tej 0.52, 1 kg vaj 10—20, 1 kg ruhturó 5.80, 1 kg tehéturó 1.76, 1 kg tejfel 2.20, 1 kg sajt 4.20.

Kenyer:

1 kg egységes 0.58.

Szárnyasok: (Gyenge felhozatal)

1 pár csirke 5—6, 1 kg csirke 5, tyúk kg 4—4.40, liba pecsenyének való 10—16, kis csirke db 1.50—2, kis kacsa db 3.50—5, torjás 0.22—0.24, kg-ja 4.50.

Húsarak:

1 kg marhaus 5.10, 1 kg disznóhús 5, 1 kg novendékmarha 5.10, 1 kg jüthús 4.50, 1 kg bárányhús 5.10, 1 kg bivalyhús 4.70, 1 kg zsiradék 5.60.

Haffélék: (Gyenge felhozatal)

1 kg apró hal 6—7.

I. Ujpest, Bakos Csepel, Pázmándi Elektromos, Sárosi III. Menei Ujvidék, Kármán Ujpest, Olajkár II. Csepel, Lakai, Szomolányi, Urhegyi, Csatárok: Dózsa, Tóth Lajos, Fábán, Zsengellér, Keszthelyi Csepel, Sárvári és Lóránt.

Ismét NB II-ös rangra lépett elő a Törekvés csapata

A Szamosvidéki csoportban is befejeződött a bajnokság. Számtalan ízben mutattunk rá arra, hogy igen könnyen a gólarány döntheti majd el az elsőéget. És a tények minket igazoltak. Vasárnap mind a Törekvés, mind a MÁV idegenben játszott le utolsó mérkőzését. A Törekvés Szatmáron 0:0 arányú döntetlent ért el az ottani vasutasok lelkes csapatával szemben. A MÁV Nagykárolyban szállt síkra, hogy a büszke bajnoki címet magához hódítsa. Győzött is 4:0 arányban. Ez azonban kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a derék munkások csapatát megfojezza a bajnokságtól.

Idegekre menő mérkőzést vívott a Törekvés. Tudatában volt ugyan annak, hogy egy döntetlen is elég neki. A vezetők azonban aggódtak, mert a nagy tétre menő döntő mérkőzésre edzett idegzetű játékosokra van szükség. A Törinél pedig igen sok a fiatal és így érthető is a Törekvés vezetők aggodása. De a lelkesedés és nem utolsó sorban az a tudat, hogy 90 perc alatt egy esztendő nehéz munkája mehet veszendőbe, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a játékosok a legnagyobb erőbedobással

Urnapiján Kecskeméten játszik a NAC

(Nagyvárad.) Mint már előzetes híradásunkban is jeleztük, Urnapiján Kecskeméten játszik barátságos mérkőzést a NAC csapata. A híres városi kirándulás kitűnő erőpróba lesz a vasárnap sorra kerülő Vidék—Budapest válogatott előtt. Ugyanis a Vidék válogatottjának nagy részét a városi csapat fogja képezni. Természetesen a NAC már nem jön haza Kecskemétről, hanem egyenesen a fővárosba utazik.

harcolták végig az idegekre menő esztendő mérkőzést.

Nem lehet játékról beszélni, mert ilyen esetekben az idegek a végeőkig vannak megfeszülve. A Törekvés fiúk is küzdöttek inkább, mint játszottak. Tény azonban, hogy a csatárok ezuttal is gyenge napot fogott ki.

A Törekvés legjobbjai, mint az eredményből is látni lehet, a védelemből került ki. Pinye vezényletével minden támadást elhárítottak. Különös dicséret illeti meg a fiatal Jank kapust. Nagyrésze van neki is a döntetlen eredményben. Igen jó volt azonban Rocska is, majd Kovács következik sorrendben. Utána Bakucz és Szabó. A csatársorban csak Turkus nyújtott a támadásokban elfogadható. Szilágyi inkább a védekezésben segédkezett. Intenzívebben a második féldőben.

Ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy a Törekvés a második féldő 7-ik percétől tíz emberrel játszotta végig a mérkőzést és még így is frontban volt, csak dicséret illeti azokat, akik végig harcolták ezt, a Törekvés életében fordulópontot jelentő mérkőzést.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleménye:

Pécsi öregdiákok csütörtökön

Koltay Aranka vendégfelléptével kedden és szerdán mutatja be a színház a nagysikerű aratótt *Csárdás* című izig-vérig magyaros operettet. Kedden bemutató, szerdán pedig Á-bérlet. Főszereplők: Jurik Julesi, Koltay Aranka, Szabó Ernő, Tanai K. Emil, Lendvai Lajos, Gulácsy Albert, Barsy Béla és Halasi Gyula. Csupa vidámság és kacagás. Romantika és szerelem. Pompás kiállítás. Hangulatos muzsika.

Június 8-án, Urnapiján délután és este pécsi öreg diákok együttese vendégszerepel a színházban. Konferál: dr. Legényei József. Jegyek már elővételben válthatók a pénztárnál. Méréskelten felemelt helyárak.

Páger Antal péntek este és vasárnap délután az *Egy nap a világ*-ban szombat este és vasárnap est pedig *Az első* című darabokban vendégszerelemdeháre három csökönyvös magyar árak. A m. t. bérlőközönség helyeit kedden este 6 óráig tartja fent a pénztár.

MŰSOR:

Kedden este fél 7 órakor: *Csárdás*, Koltay Arankával. (Bemutató bérlet.)

Szerdán este fél 7 órakor: *Csárdás*, Koltay Arankával. (Á-bérlet.)

Csütörtök d. n. fél 4 órakor: *Pécsi Öregdiákok*.

Csütörtök este fél 7 órakor: *Pécsi Öregdiákok*.

Péntek este fél 7 órakor: *Egy nap a világ*. (Páger Antallal.)

Szombat este fél 7 órakor: *Az első*. (Páger Antallal.)

Vasárnap délután 4 órakor: *Egy nap a világ*. (Págerrel.)

Vasárnap este fél 7 órakor: *Az első*. (Págerrel.)

Szolgáltatós gyógyszerárak:

III. CSOPORT:

KIGYÓ gyógyszerár, Bémer-tér 1 (Reisz I.) 15-68.

II. RAKOCZI F., Szacsavay-u. 28. (Csanda E.) 17-47.

MADONNA gyógyszerár, Sztarove-szky-u. 20. (Dr. Medvigy F. bérlő Feder Vilmos) 33-67.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombattal reggelig tart.

APROHÍRDETÉSEK

Adás-vétel:

Hohner gyártmányú 120 basszusos tangó harmonika és Révay lexikon 20 kötetes eladó. Cim a kiadóhivatalban. 148
Paradicsomkarókat kaphat jutányos áron a Teleki-u. 51. alatt. 149
Kaszált spenótot bármely mennyiségben átvesszünk. Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-u. 2—6. 145

Külfeljele

Kerékpárok újak és javítások Jahab műszerésznel, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30 672

Fertőtlenítést, poloska, mely es m. n. dennemű fergek irtását 38 evi gyakorlatjal vállalja, Varga Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 913

Menyasszony és kosztus-tany művirág fejdiszek és kézi csokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktaron, azok kivül hozott anyagokból is olcsón készülnék. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

Állást nyee

Szakácsinas felvétetik azonnaira Hungaria étterembe. 153

Munkásokat és munkásnőket azonnaira felvesz a Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-u. 2—6. 125

Jó megjelenésű pénztárosnőt, aki számolásban és gépirásban gyakorlott, felveszünk. Cim a kiadóban. 157

Szobalányt gyakorlatlalt 240 pengő fizetéssel és portásfiut 110 pengő fizetéssel keres Park szálloda. 156

Bejárónót (gyermekszerepöt) azonnaira keresek. Dr. Bodó Mihály, Gróf Bethlen István-u. 4. Kispipta udvar. 154

Mindenesleányt 80 P havi fizetéssel, lehetőleg vidékét felveszek. Bódis Elek, Kolozsvar-ut 29. Étkezde. 153

Gyakorlott gépkocsivezöt keres mentőállomás. Motorszerelök előnyben. 152

Munkásányokat felveszünk Biró bonbon üzem, Nyomda-u. 10. 151

Könyvelöt vagy könyvelönöt azonnal felvesz Tulipán illatszertár, Bémer-tér 3 150

Önálló és kézi varró lányokat felvesz Nagy szalon, Bazár-épület. 149

Cipész munkásokat és munkásányokat felvétetnek Nagybányai cipőgyár, Kossuth-u. 5. szám. 148

Jól számoló gépirókissasszony felvétetik azonnaira Nagybányai cipőgyár, Kossuth-u. 5. szám. 147

Felvétetik egy mérlegképes könyvelő, gyakorlott tisztviselő, éjjeli őr, egy portás, Régnér és Weiss textilgyár, Arpad vezér-ut 82. 142

Állást keres

Tisztviselőnő többévi irodai gyakorlattal, kezdő gépirással, állást keres. Cime-

Okltatás

Német nyelvet tanít urinó, ebéd koszt ellenében. Piros Béláné, Sztarove-szky-u. 12. szám 931

Junius hóban állami gimnázisták szüneti tanítását jutányosan vállalja; középiskolai tanár. Cim: kiadóban. 114

Elveszett

Talált könyvet igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóhivatalban. 155

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel. felelős igazgató: Dr. Paál Árpád. Dr. Virág Jeromos, főszekrény-vezető. Szent László nyomda R. T. igazgatója.

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi utca 12. szám.